

Қазақстан Республикасының 2017 жылғы шілде айындағы қоршаған орта жай-күйі

Атмосфералық ауа ластануының жай-күйі

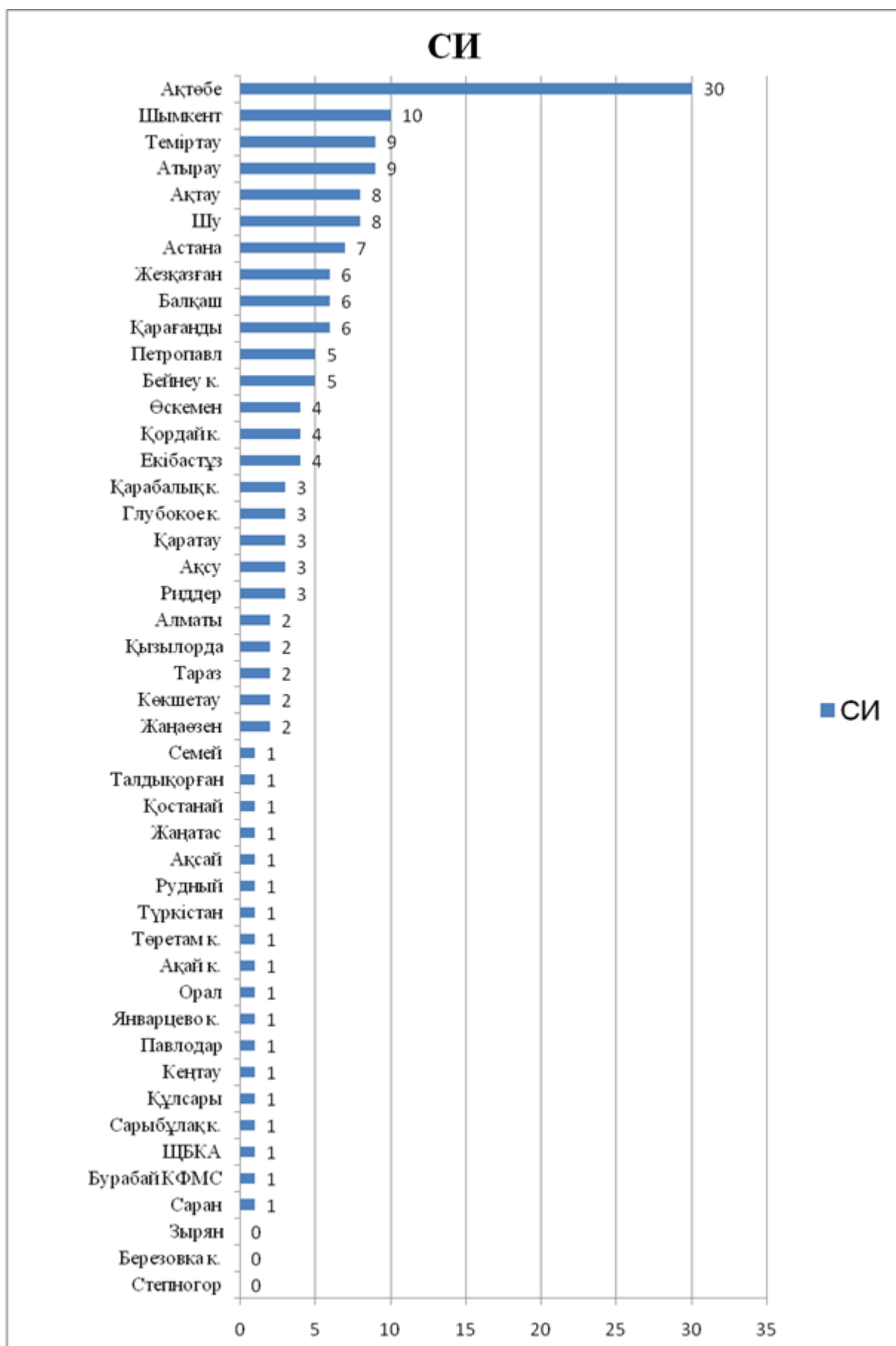
Атмосфералық ауа ластануының жалпы бағалауы төмендегідей сипатталады:

ластанудың өте жоғары класына (СИ –10-нан аса, ЕЖҚ –50% аса) Петропавл, Жезқазған, Ақтөбе қалалары;

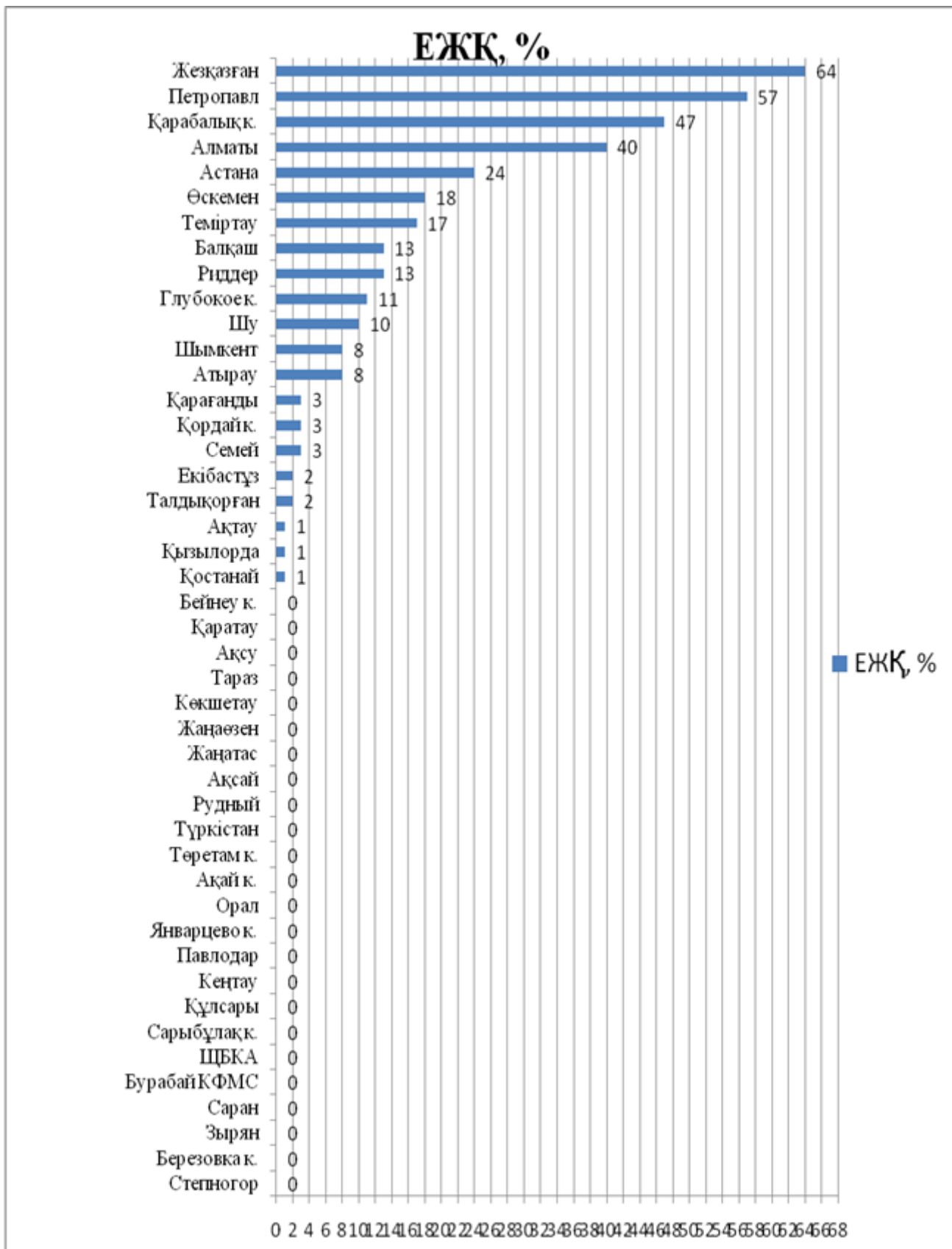
Ластанудың жоғары класына (СИ - 5-10, ЕЖҚ - 20-49%): Алматы, Қарағанды, Балқаш, Астана, Шу, Ақтау, Атырау, Теміртау, Шымкент қалалары және Қарабалық, Бейнеу кенттері;

Ластанудың көтеріңкі деңгейіне (СИ – 2-4, ЕЖҚ – 1-19%): Костанай, Талдықорған, Семей, Жаңаөзен, Көкшетау, Тараз, Қызылорда, Риддер, Ақсу, Қаратау, Екібастұз, Өскемен қалалары және Глубокое, Қордай кенттері;

Ластанудың төменгі деңгейіне (СИ – 0-1, ЕЖҚ – 0%): Степногор, Зырян, Саран, Құлсары, Кентау, Павлодар, Орал, Түркістан, Рудный, Ақсай, Жаңатас қалалары және Березовка, Сарыбұлақ, Январцево, Ақай, Төретам кенттері, «Боровое» КФМС және Щучинск-Бурабай курорттық аймағы жатады (1, 2 - сурет).

Сурет- 1. Қазақстан Республикасы елді мекендерінің 2017 жылғы шілде айындағы стандартты индекс (СИ) мәні

Сурет - 2. Қазақстан Республикасы елді мекендерінің 2017 жылғы шілде айындағы ең жоғары қайталанғыштық (ЕЖҚ) мәні

Жер үсті суларының жай-күйі

Барлық су объектілеріне жүргізілген зерттеулерден су сапасы төмендегідей топтастырылады:

"нормативті таза" деңгейіне 1 теңіз және 2 өзен - Каспий теңізі, Түрген, Катта-Бугунь өзендері;

"ластанудың орташа деңгейіне" – 43 өзен, 10 су қоймасы, 8 көл, 3 арна: Қара Ертіс, Ертіс, Бұқтырма, Брекса, Тихая, Үлбі, Глубочанка, Оба, Емел, Жайық, Шаронова, Қиғаш, Ембі (Атырау обл.), Шаған, Деркөл, Тобыл, Тоғызак, Есіл, Ақбұлақ, Нұра, Беттібұлақ, Жабай, Көкпекті, Іле, Текес, Баянкөл, Шілік, Шарын, Қаскелен, Қарқара, Есік, Талғар, Темірлік, Кіші Алматы, Үлкен Алматы, Талас, Асса, Шу, Ақсу, Тоқташ, Сарықау, Сырдария (ОҚО), Бадам, Арыс өзендері, Бұқтырма, Өскемен, Сергеевское, Вячеславское, Самарқан, Кеңгір, Қапшағай, Құрты, Бартоғғай, Шардара су қоймалары, Жасыбай, Сабындыкөл, Сұлтанкелді, Қопа, Зеренді, Бурабай, Шучье, Сұлукөл көлдері, Көшім, Нұра-Есіл, Ертіс-Қарағанды арналары;

"ластанудың жоғары деңгейіне" - 23 өзен, 10 көл, 1 арна: Красноярка, Елек, Орь, Ембі (Ақтөбе обл.), Темір, Қарғалы, Қосестек, Ырғыз, Қара Қобда, Үлкен Қобда, Ойыл, Ақтасты, Әйет, Сарыбұлақ, Шағалалы, Қара Кеңгір, Соқыр, Шерубайнұра, Қорғас, Есентай, Қарабалта, Келес, Сырдария (Қызылорда обл.) өзендері, Шалқар (БҚО), Шалқар (Ақтөбе обл.), Үлкен Шабакты, Кіші Шабакты, Карасье, Балқаш, Алакөл, Үлкен Алматы, Билікөл көлдері, Ара теңізі, ағынды сулар арнасы;

"ластанудың өте жоғары деңгейіне" - 1 өзен Қылшақты өзені жатады

ҚР кейбір су нысандарында 5 тәулікте оттекті биохимиялық тұтынудың жоғарғы мәндері байқалды және ол келесідей жіктелді:

«ластанудың өте жоғары деңгейіне» - Билікөл көлі;

«ластанудың орташа деңгейіне» – Қосестек, Ойыл, Тоғызак, Сарыбұлақ, Нұра (Ақмола обл.), Қара Кеңгір, Талас, Ақсу, Сарықау өзендері, Нұра-Есіл арнасы, Кеңгір су қоймасы;

Суда еріген оттегі мөлшерінің жетіспеушілігі тіркелмеді (рис. 3,4)

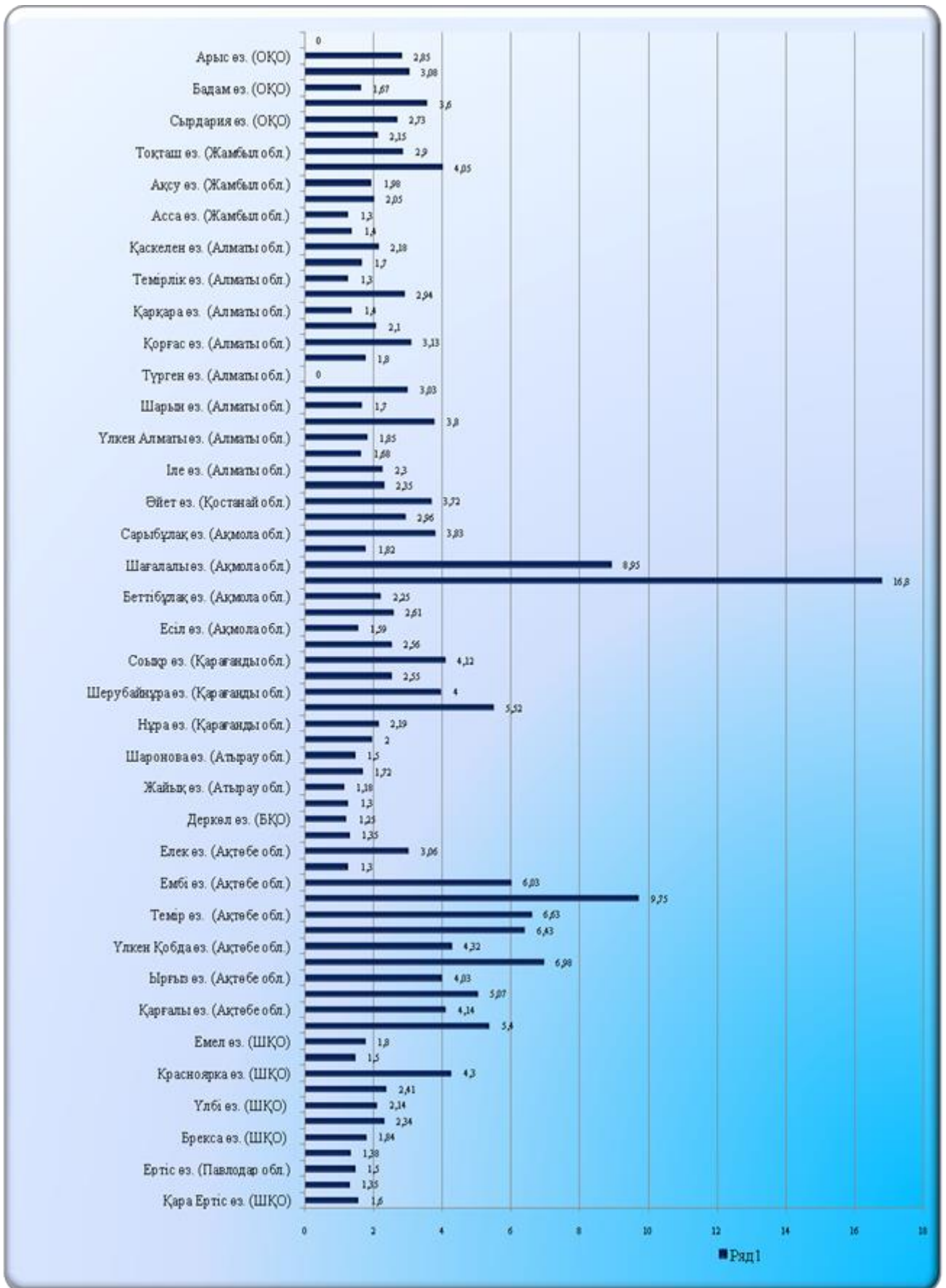

Рис. 3 Қазақстан Республикасы су объектілерінің кешенді ластану индексінің өзгеруі

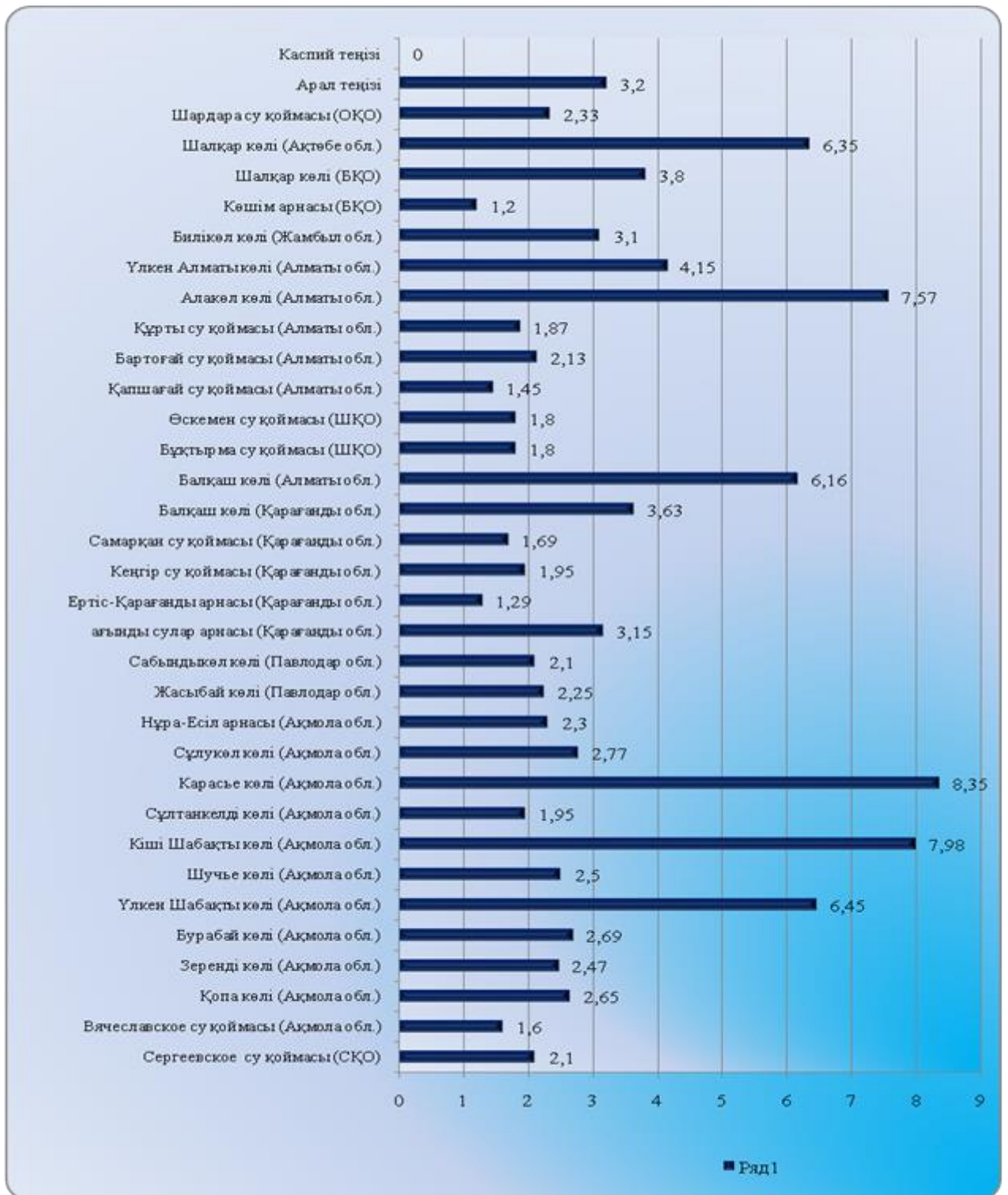
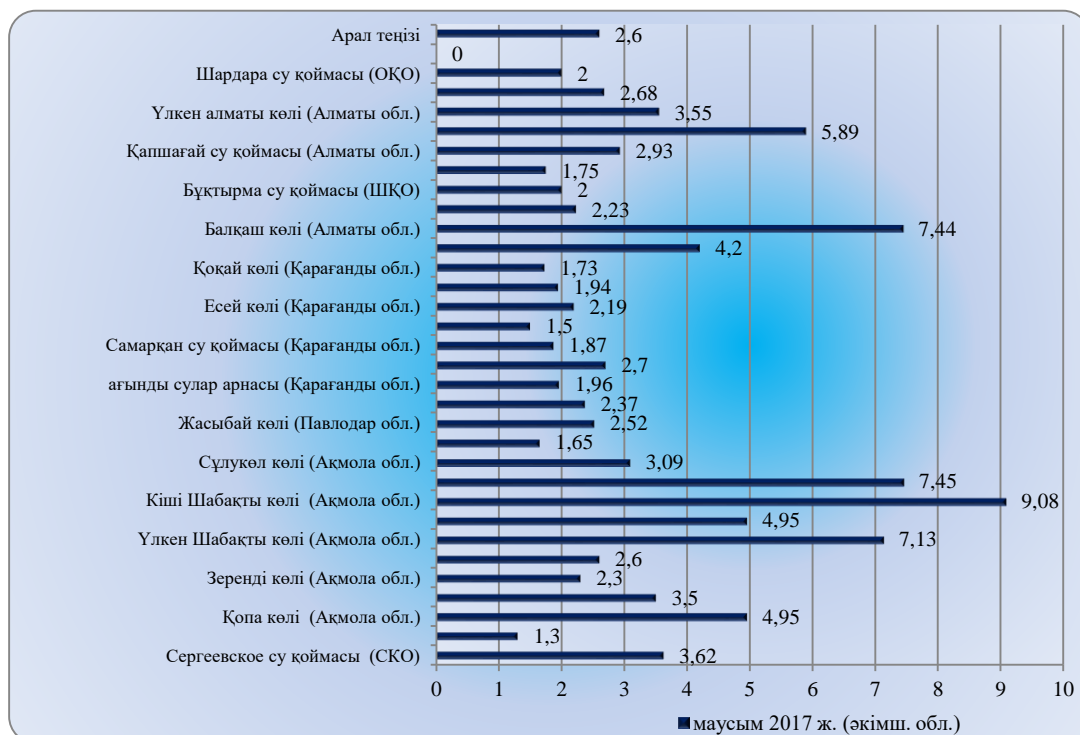

Рис.4 Қазақстан Республикасы су қоймаларының, көлдерінің және су арналарының кешенді ластану индексінің өзгеруі

Радиациялық жай-күйі

Қазақстан Республикасының елді-мекендерінің атмосфералық ауа қабатына орташа тәуліктік радиоактивтілік түсу тығыздығының мәні 0,05-0,29мкЗв/ч шегінде болды. Қазақстан Республикасында радиациялық гамма-фонның орташа мәні 0,13мкЗв/ч, яғни шекті жол берілетін нормаға сәйкес келеді.

ҚР аумағында атмосфераның жерге жақын қабатында орта тәуліктік радиоактивтердің түсу тығыздығы 0,8-2,8Бк/м² шегінде болды. ҚР аумағында радиоактивті түсулердің орташа тығыздығы 1,2 Бк/м², бұл шекті жол берілетін деңгейінен аспады.

Қосымша:

Толығырақ мәліметтер Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі және «Қазгидромет» РМҚ сайттарында енгізілетін ақпараттық бюлетенінде жарияланады.